

Cofinancé par
l'Union européenne
Medegefinancierd door
de Europese Unie

RÉGION DE BRUXELLES-CAPITALE
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

EFRO programma 2021 – 2027 Brussels Hoofdstedelijk Gewest: Projectoproep - “De duurzame groei en het concurrentievermogen van de kmo’s versterken alsook het scheppen van banen bij kmo’s, ook door productieve investeringen” / Ondersteuning en begeleiding van kmo’s

1. Voorwerp van de projectoproep

1.1 Algemene context

Programma 2021 - 2027

Deze projectoproep past in het kader van de specifieke doelstelling (SD) 1.3 van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling 2021-2027 (EFRO):

“Een concurrerende en slimmer Europa door de bevordering van innovatieve en slimme economische transformatie en regionale ICT-connectiviteit, waarbij de duurzame groei en het concurrentievermogen van kmo’s alsook het scheppen van banen bij kmo’s worden versterkt, ook door productieve investeringen.”

In dat kader mobiliseert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het EFRO om steun te krijgen voor de Brusselse economie in de dragende domeinen, ofwel wat betreft het volume activiteiten en jobs, de evolutie en opportuniteiten voor de werknemers uit het gewest, of nog wat betreft de economische transitie, strategische keuzes voor Brussel en de demografische evolutie. Het doel is te anticiperen op de ontwikkeling en de omvorming van activiteitensectoren die veelbelovend zijn voor de Brusselse economie en die te begeleiden, om het creëren van arbeidsplaatsen voor Brusselaars te bevorderen.

Andere gewestelijke beleidsmaatregelen

Shifting Economy, de gewestelijke strategie inzake economische omschakeling, beoogt de Brusselse economie om te vormen zodat ze koolstofvrij, regeneratief, circulair, sociaal, democratisch en digitaal wordt, door tegen 2030 de economische beleidsinitiatieven af te stemmen op de klimaat-, milieu- en maatschappelijke doelstellingen, en door de geweststeun geleidelijk te heroriënteren naar bedrijven die op sociaal en/of milieuvlak voorbeeldig zijn.

De Small Business Act biedt kmo’s tal van steunmaatregelen in alle fasen van hun bestaan en bevordert de ondernemingszin.

De Strategie GO4Brussels 2030 beoogt alle gewestelijke economische steun aan ondernemingen te richten op de versterking van maatschappelijk en ecologisch duurzame modellen, onder meer via het koolstofvrij maken van alle sectoren, de ontwikkeling van de kringlooeconomie, de digitalisering van de economie en de ontwikkeling van strategische zones ter ondersteuning van de economische beleidsinitiatieven, wijzend op de prioritaire sectoren voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

12. Doelstelling en acties van de projectoproep

Deze projectoproep betreft specifieke doelstelling (SD) 1.3 van het EFRO-programma 2021-2027, “*De duurzame groei en het concurrentievermogen van de kmo’s versterken alsook het scheppen van banen bij kmo’s, ook door productieve investeringen*”. Deze doelstelling is erop gericht de ontwikkeling en de omvormingen van veelbelovende activiteitssectoren voor de Brusselse economie te begeleiden. De investeringen van de projecten die geselecteerd zijn na afloop van deze oproep zullen dus de vorm aannemen van acties waarmee de oprichting van bedrijven een boost en een frisse wind krijgt, kmo’s op het stedelijke grondgebied een duwtje in de rug krijgen zodat ze vlotter kunnen groeien (samenhangend met de ontwikkeling van de tewerkstelling) of om hun ecologische omschakeling te bevorderen.

Meer in het bijzonder is deze projectoproep gericht op het actietype 1 van de hierboven vermelde specifieke doelstelling, namelijk op **de begeleiding van kmo’s**.

De subsidies toegekend op grond van SD 1.3 (actietype 1) beogen dus kmo-begeleiding te ondersteunen die voldoet aan beide criteria hieronder:

A. de verrichtingen moeten stroken met minstens een van de onderstaande doelstellingen (en in dat verband meetbare resultaten opleveren):

- de oprichting van kmo’s aanmoedigen;
- de ecologische omschakeling van kmo’s aanmoedigen;
- de toename van de tewerkstelling bij kmo’s aanmoedigen.

B. Met het oog op de concentratie van de middelen en in verband met de groeidomeinen voor het gewest moeten de verrichtingen rechtstreeks verband houden met de ontwikkeling van een (of meerdere) van de volgende sectoren, filières of stappen:

- filières van de kringlooeconomie (met inbegrip van filières voor de benutting van afval en grondstoffen);
- digitaal ecosysteem;
- gezondheidsecosysteem;
- sociale economie (bedrijven die hun activiteiten uitoefenen in het kader van het sociale en democratische ondernemerschap, een uitdrukkelijk sociaal doel nastreven, het algemene belang beogen, wat verplicht moet worden opgenomen in hun rechtsstatuut, en waarvan een significant deel van hun winst moet worden ingezet voor dit sociale doel);
- horeca, stadslandbouw en korte ketens;
- handel, ambachten en stadsnijverheid;
- media, cultuur, vrijetijds- en zakentoeisme (MICE);
- steun voor duurzame mobiliteit en stadslogistiek.

Om de selectie van de projecten voor deze SD af te stemmen op de concrete werkingsbehoeften beschrijft een gids verstrekt door de directie EFRO voor elk van deze filières of stappen hun toestand in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest alsook de marktgebreken en financieringsbehoeften, om de nuttige of noodzakelijke investeringen te belichten, die als referentie zullen dienen voor de kandidaat-operatoren, en de selectie van de projecten zullen helpen leiden.

1.3 Doelgroep en begunstigden van de projectoproep

De **kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's)** worden beschouwd als de hoofddoelgroep van de projectoproep en dus de **eindbegunstigden** van de verrichtingen, en elke verrichting van de SD 1.3 moet hen dan ook ten goede komen.

De "kleine en middelgrote ondernemingen"¹ (kmo's) worden in het kader van deze projectoproep omschreven als *elke entiteit, los van haar rechtsvorm, die een economische activiteit uitoefent.*

Hieronder zijn met name begrepen eenheden die individueel of in familieverband ambachtelijke of andere activiteiten uitoefenen, personenvennootschappen en verenigingen die geregeld een economische activiteit uitoefenen. Deze bedrijven moeten:

- minder dan 250 mensen in dienst hebben;
- het volgende kunnen voorleggen:
 - ofwel een omzet van 50 miljoen euro of minder;
 - ofwel een totaalbalans van maximaal 43 miljoen euro.

Uit het kandidatuur dossier moet blijken dat de eindbegunstigden van het project wel degelijk kmo's zijn zoals hierboven omschreven. Als ondersteunde ondernemers voldoen aan deze definitie en een vzw zijn als rechtsvorm, moet het project een duidelijk onderscheid maken tussen de resultaten die in hun voordeel zijn en die in het voordeel van kmo's met andere rechtsvormen (zie de bepaling van de indicatoren).

De **operatoren** belast met het uitvoeren van de projecten ten goede van de kmo's als uiteindelijke begunstigden zijn:

- Plaatselijke en gewestelijke overheidsadministraties;
- Diensten van collectief of maatschappelijk belang die taken uitvoeren namens openbare diensten tijdens hun activiteiten ter ondersteuning van kmo's;
- Universiteiten en hogescholen;
- Onderzoekscentra;
- Vzw's;
- Kmo's;

gelegen op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Kmo's mogen individueel projecten dragen, op voorwaarde (naast de naleving van de staatssteunregels) dat ze collectieve en niet individuele dynamieken tot stand brengen, die ook bijdragen (met een impact qua tewerkstelling, duurzaamheid of de oprichting van andere kmo's) aan meerdere (andere) kmo's.

¹ De Europese Commissie heeft het begrip "kleine en middelgrote ondernemingen" gedefinieerd in aanbeveling 2003/361/EC om zo te bepalen welke bedrijven recht hebben op steunmaatregelen.

1.4 Verwachte resultaten

Het geselecteerde project moet verplicht bijdragen tot het bereiken van de streefwaarden van de hieronder vermelde indicatoren (de vooropgestelde streefwaarden moeten behaald worden door de begeleidingsprojecten van SD 1.3. voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest als geheel).

- Verwezenlijkingsindicator:

ID	Indicator	Meeteenheid	Tussentijdse waarde (2024)	Streefwaarde (2029)
RCO01	Bedrijven die steun genieten (waaronder: micro-, kleine, middelgrote en grote ondernemingen) ²	Ondernemingen	7	68
RCO04	Ondernemingen die niet-financiële steun krijgen	Ondernemingen	7	68
RCO05	Nieuwe ondernemingen die steun krijgen	Ondernemingen	2	23
RCOB01	Kmo's in de vorm van verenigingen zonder winstoogmerk die steun krijgen	Vzw	3	34

- Resultaatindicatoren:

ID	Indicator	Meeteenheid	Uitgangswaarde	Streefwaarde (2029)
RCR01	Banen geschapen bij de entiteiten die steun krijgen	Jaarlijkse VTE's	0	136
RCR17	Nieuwe ondernemingen die nog altijd actief zijn	Ondernemingen	0	15

In het kandidatuurdossier zullen de projectdragers de indicatoren moeten verduidelijken waaraan hun project bijdraagt (welke) en de waarden die ze zullen bereiken (hoeveel). De voorgestelde waarden voor deze indicatoren moeten berusten op realistische resultaten die meer bepaald rekening houden met de definities die zijn bepaald in de betreffende indicatorfiches. De streefwaarden voor de indicatoren moeten bereikt worden tegen **31 december 2029**. Het is van belang dat in de planning van de projecten rekening gehouden wordt met dit aspect. De projectdrager zal dus in zijn kandidatuur moeten aantonen hoe en wanneer hij de beloofde resultaten/indicatoren wil behalen. Die resultaten moeten gedocumenteerd kunnen worden aan de hand van overtuigende verantwoordingsstukken.

De definities van de indicatoren zijn beschikbaar in de betreffende indicatorfiches.

²“De benaming van deze indicator dekt andere specifieke doelstellingen dan de 1.3 die deze projectoproep beoogt. De geplande steun aan ondernemingen via deze oproep is daarentegen gericht op kmo's”.

1.5 Financieringsvoorwaarden

Financiering van het project

De minimumfinanciering voor een project (zonder andere cofinancieringen) wordt vastgesteld op **€ 500.000** subsidie van EFRO+BHG (forfait % inbegrepen) voor het hele project. Bij een project met meerdere partners die om financiering vragen, wordt de minimumfinanciering (zonder andere cofinancieringen) vastgesteld op **€ 200.000 per partner**.

Het totale beschikbare budget voor deze projectoproep (totaal van de subsidies van EFRO+BHG) bedraagt € 6.679.415,08 (goed voor 95% van de subsidiabele uitgaven).

Ter aanvulling zijn er in het kader van deze projectoproep bijkomende **publieke cofinancieringen** nodig ten belope van **€ 351.548,16** in het totaal.

Om dit budgettaire doel te bereiken worden de kandidaat-operatoren dus verzocht cofinanciering door overheden aan te brengen ten belope van minstens 5% van de voor cofinanciering in aanmerking komende uitgaven. Een project dat minder dan 5% aanbrengt, zou dus enkel geselecteerd kunnen worden als andere geselecteerde projecten daadwerkelijk zorgen voor bijkomende cofinancieringen van overheidswege.

De overheidsuitgaven zijn met name elke bijdrage in de financiering van een project die afkomstig is van de begroting van nationale, gewestelijke of lokale overheidsinstanties, de begroting van publiekrechtelijke instellingen of verenigingen van overheidsinstanties of publiekrechtelijke instellingen. Op te merken valt dat deze cofinanciering kan gebeuren in de vorm van een rechtstreekse tegemoetkoming of een inbreng in natura door een overheidsinstantie. Enkel cofinancieringen van "nationale" oorsprong (Belgisch) kunnen worden ingebracht. Acties waarvoor een EFRO-financiering gevraagd wordt, mogen **geen andere EU-financiering ontvangen**.

Subsidieerbare uitgaven

Om subsidiabel te zijn moeten de uitgaven rechtstreeks verband houden met de realisatie van het project zoals het is goedgekeurd door de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, en moet erin voorzien zijn in de projectovereenkomst. Om subsidiabel te zijn moeten alle uitgaven met name:

- Noodzakelijk zijn voor de verwezenlijking van het project zoals bepaald in de overeenkomst;
- Definitief op zich genomen worden door de begunstigde;
- Werkelijke prestaties betreffen;
- Redelijk en verantwoord zijn;
- Gestaafd worden door ontvangstbewijzen, betaalde facturen of boekhouddocumenten met een vergelijkbare bewijskracht;
- De gunnings- en uitvoeringsregels voor overheidsopdrachten naleven, in voorkomend geval;
- De voorgeschreven regels inzake staatssteun naleven.

Bij cofinancieringen kunnen de uitgaven slechts subsidiabel zijn voor zover ze het voorwerp uitmaken van **overheidsfinanciering**. De voorgestelde uitgaven mogen op geen enkele manier het voorwerp uitmaken van een **dubbele subsidiëring**.

De uitgaven voor het project zullen in aanmerking genomen worden **als ze door de begunstigde daadwerkelijk aangegaan en betaald werden** tussen **1 januari 2021 en 31 december 2029**.

De projecten moeten **voltooid** zijn, m.a.w. **materieel afgewerkt of volledig uitgevoerd zijn**, de begunstigten moeten alle betreffende betalingen verricht hebben en de overeenstemmende overheidsbijdrage moet aan de begunstigten betaald zijn tegen uiterlijk **15 februari 2031**.

Een project komt niet in aanmerking voor steun van het EFRO indien het materieel voltooid is of volledig is uitgevoerd voordat de financieringsaanvraag in het kader van het programma (= de kandidatuur) door de begunstigde is ingediend, ongeacht of de begunstigde alle betreffende betalingen al dan niet heeft verricht.

Voor deze projectoproep zullen de operatoren hun uitgaven kunnen verantwoorden op basis van een van beide onderstaande mogelijkheden tot verantwoording van de uitgaven:

1. Verantwoording van de **subsidiabele rechtstreekse personeelskosten** van het project op basis van **standaardloonschalen**. Bovenop die personeelskosten komt een **forfait van 40%** dat alle **andere subsidiabele kosten** dekt. Geen enkele andere kost wordt aanvaard;
2. Verantwoording **op basis van werkelijke kosten** van de **rechtstreekse werkingskosten** (zonder de personeelskosten). Bovenop die rechtstreekse kosten komt:
 - a. Hetzij een **forfait van 7%** om de onrechtstreekse kosten van het project te dekken, meer in het bijzonder de **personeelskosten** voor de uitvoering en coördinatie van het project. Dit forfait wordt toegepast op de gerechtvaardigde rechtstreekse kosten op basis van werkelijke kosten die betrekking hebben op **overheidsopdrachten** die de Europese bekendmakingsdrempels **overschrijden**³, of;
 - b. Hetzij een **forfait van 20%** om de **personeelskosten** van het project te dekken. Dit forfait wordt toegepast op de gerechtvaardigde rechtstreekse kosten op basis van werkelijke kosten die betrekking hebben op **overheidsopdrachten** die de Europese bekendmakingsdrempels **niet overschrijden**⁴.

Enkel de kosten die rechtstreeks verband houden met het project zijn subsidiabel. Onrechtstreekse kosten komen dus niet in aanmerking.

³ Zie artikel 4 van richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad of artikel 15 van richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad.

⁴ Zie artikel 4 van richtlijn 2014/24/EU van het Europees Parlement en de Raad of artikel 15 van richtlijn 2014/25/EU van het Europees Parlement en de Raad.

De mogelijkheden tot verantwoording van de uitgaven mogen **niet gecombineerd worden**. De operatoren zullen dus een van de bovenstaande mogelijkheden tot verantwoording van de uitgaven moeten kiezen.

Dezelfde mogelijkheid tot verantwoording van de uitgaven moet worden gebruikt voor de verantwoording van de EFRO+BHG-subsidie alsook voor de verantwoording van de openbare cofinanciering (zie het punt "Financiering van het project" hieronder).

De mogelijkheid tot verantwoording van de personeelskosten met daarbovenop een forfait van 40% wordt meer in detail toegelicht in bijlage 1.

2. Staatssteun

De regels met betrekking tot staatssteun zijn van toepassing op projecten van economische aard. Dit betekent dat in dat geval de staatssteun beperkt en aan voorwaarden gebonden moet worden. Een project is van economische aard als het steun aan ondernemingen inhoudt. Daarbij worden ondernemingen gedefinieerd als entiteiten die een economische activiteit uitoefenen, los van hun juridische statuut en hun financieringswijze.

Of een specifieke entiteit al dan niet een onderneming vormt, hangt dus volledig af van de aard van haar activiteiten, in de wetenschap dat een economische activiteit inhoudt goederen of diensten aan te bieden op een welbepaalde markt. Dit algemene beginsel heeft drie belangrijke gevolgen.

Allereerst is het statuut van een entiteit in het interne recht niet bepalend. Een vzw, een sportclub of een entiteit die officieel deel uitmaakt van een overheidsadministratie kan wel degelijk als een onderneming beschouwd worden. Het enige relevante criterium is het feit of de entiteit al dan niet een economische activiteit uitoefent.

Ten tweede vormt het feit of de entiteit al dan niet is opgericht voor winstdoeleinden geen voorwaarde voor de toepassing van de staatssteunregels. Entiteiten zonder winstoogmerk kunnen ook goederen en diensten aanbieden op een welbepaalde markt.

Ten derde is de kwalificatie als onderneming altijd verbonden aan een specifieke activiteit. Een entiteit die tegelijk economische en niet-economische activiteiten uitoefent, moet enkel als een onderneming beschouwd worden wat haar economische activiteiten betreft.

Steun door een staat moet "bepaalde ondernemingen of bepaalde producties" aanmoedigen. Bijgevolg vallen niet alle maatregelen die ondernemers ten goede komen onder het begrip "steun"; het gaat enkel om die maatregelen die selectief een voordeel verlenen aan bepaalde ondernemingen of ondernemingscategorieën of aan bepaalde economische sectoren.

De algemene groepsvrijstellingsverordening (AGVV) bepaalt in welk kader steun mag worden toegekend aan economische projecten. Afhankelijk van het artikel waaronder het project valt, kan het percentage staatssteun variëren.

Bij de toekenning van de subsidie wordt in overleg met de begunstigde bepaald of de financiering al dan niet staatssteun inhoudt. Als dat het geval is, wordt het staatssteunstelsel van het project vermeld

in de overeenkomst. Het project dat steun inhoudt, moet tijdens de uitvoering ervan voldoen aan de voorwaarden voor de overeenstemming van steunmaatregelen met de Europese verdragen.

Dit zijn de courante staatssteunstelsels:

1. De steun sluit ofwel aan bij de algemene '**de-minimisverordening**', ofwel hangt ze af van een de-minimisverordening zoals voorzien voor de landbouw en de diensten van algemeen economisch belang. De de-minimisregel stelt dat steun van maximaal € 200.000 toegekend aan een onderneming over een periode van drie belastingjaren strookt met de verdragen. Dit bedrag omvat alle staatssteun die globaal gezien aan een onderneming wordt toegekend, los van het project. Indien dit bedrag niet wordt overschreden, moet deze steun niet het voorwerp uitmaken van enige vorm van bijzondere kennisgeving of publicatie. Deze de-minimisregel is er onder meer voor projecten van het type "steunmiddel". De verantwoordingsdocumenten en -bewijzen die aantonen dat deze regel wordt nageleefd door de ondersteunde ondernemingen moeten de begunstigden aan de directie EFRO bezorgen;

2. Steunmaatregelen die dit bedrag overschrijden, kunnen in veel gevallen waarin voorzien wordt door de groepsvrijstellingsverordeningen met **voorafgaande kennisgeving** beschouwd worden als compatibel met de verdragen. Aan elk geval zijn eigen voorwaarden verbonden. Het betreft specifieke voorwaarden voor elk activiteitsdomein, te respecteren door de begunstigde. Deze voorwaarden zullen bijvoorbeeld het maximumbedrag van de EFRO+BHG-subsidie vastleggen, maar ook het eventuele deel dat geregistreerd moet worden als private financiering. Om de subsidie te behouden moet de begunstigde deze voorwaarden naleven.

3. Een **Dienst van Algemeen Economisch Belang (DAEB)**. Een DAEB houdt een mandaat in om een dienst van algemeen belang te presteren, waar gewoonlijk tekort aan is. Aan een subsidie voor een DAEB zijn onder meer bijkomende boekhoudkundige verplichtingen verbonden.

Als de steunmaatregel of -regeling niet valt onder een van de voorgaande categorieën, dan moet het ontwerp van steunmaatregel of -regeling vooraf gemeld worden aan het DG Concurrentie voor toelating om de subsidie effectief te mogen toekennen. Daartoe zal het DG Concurrentie het ontvangen dossier toetsen aan het kader, de richtlijnen of de communicatie in kwestie (afhankelijk van het actiedomein). Deze procedure moet naar behoren gedocumenteerd worden en elk document moet worden bezorgd aan de directie EFRO.

3. Selectieprocedure

Deze projectoproep verloopt **in één fase**.

De kandidaat dient een volledig kandidatuurdossier in waarin hij de acties beschrijft die het mogelijk zouden moeten maken de doelstellingen van de projectoproep te bereiken, dat wil zeggen de duurzame groei en het concurrentievermogen van kmo's alsook het scheppen van banen bij kmo's versterken, ook door productieve investeringen.

De kandidaat dient via Salesforce een dossier in met alle gegevens die een definitieve projectselectie mogelijk maken (specifieke planning, financiële planning, conformiteit met alle voorschriften, ...).

Na de indiening volgt een **analyse** van de dossiers door de directie EFRO (toegangsvoorwaarden en uitvoeringscriteria - zie hieronder) en door de aangestelde deskundigen (technische criteria - zie hieronder).

De kandidaturen zullen gerangschikt worden op basis van technische criteria (rekening houdend met de resultaten van een analyse door deskundigen) en de analyse uitgevoerd door de directie EFRO. Die zal dan een selectievoorstel opmaken voor de Brusselse Hoofdstedelijke Regering (die in het kader van het selectiecomité beslist over de projectselectie, met inbegrip van de subsidiebedragen die aan de begunstigden toegekend worden om de projecten te realiseren).

De selectie blijft altijd afhankelijk van het bereiken van de doelstellingen voor de betrokken SD. Een deel van de middelen voor de projectoproep zou dus niet toegewezen kunnen worden en opzijgezet worden voor een volgende projectoproep (in het bijzonder om de streefwaarden voor de indicatoren te behalen).

Het kandidatuurdossier moet **uiterlijk op 15/09/2023** worden ingediend via het Salesforce-systeem.

De kandidatuurdossiers moeten voldoen aan twee types criteria: de toegangsvoorwaarden en de subsidiabiliteitscriteria.

3.1 Deelnemingsvoorwaarden (ja/nee)

Een kandidatuur kan niet geselecteerd worden als de minimale toegangsvoorwaarden niet vervuld zijn.

Als het antwoord op een van deze voorwaarden “nee” is, wordt het project definitief verworpen.

1. Het dossier is tijdig ingediend.
2. Elke rubriek van het kandidatuurdossier is ingevuld.
3. Het project houdt verband met het specifieke doel en het actietype: de kandidatuur beoogt de duurzame groei en het concurrentievermogen van kmo's te versterken, alsook het scheppen van banen bij kmo's, via begeleidingsacties;
4. Het project is gelegen of wordt uitgevoerd in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en is bedoeld voor een Brussels publiek;
5. De projectdragers die belast zijn met de uitvoering van het project zijn niet failliet en behoren tot een van de volgende categorieën:
 - Plaatselijke en gewestelijke overheidsadministraties;
 - Diensten van collectief of maatschappelijk belang die taken uitvoeren namens openbare diensten tijdens hun activiteiten ter ondersteuning van kmo's;
 - Universiteiten en hogescholen;
 - Onderzoekscentra;
 - Vzw's;

- Kmo's, voor zover ze geen individuele maar collectieve dynamieken opzetten, die meerdere kmo's ten goede komen;
6. Het project is niet materieel voltooid of niet volledig uitgevoerd op de datum van de indiening van de financieringsaanvraag in het kader van het programma.

3.2 Selectiecriteria

Er zijn twee verschillende types selectiecriteria: de technische criteria en de uitvoeringscriteria. De score voor de technische criteria bepaalt de totaalscore voor 65% van de punten en die voor de uitvoeringscriteria voor 35% van de punten. **Elk project dat geen 60% van het puntentotaal behaalt of dat geen 50% van het puntentotaal per criterium behaalt voor criteria met een waarde van 10 punten of meer**, komt niet in aanmerking voor selectie en wordt het beschouwd als niet-subsidiabel.

- Technische criteria (65%)

De technische criteria maken het mogelijk de projecten te evalueren volgens hun relevantie in het licht van de doelstelling van de oproep en het programma en volgens de haalbaarheid van de in het project vooropgestelde resultaten. Voor elk criterium zal een score toegekend worden volgens de mate waarin een projectvoorstel beantwoordt aan volgende criteria:

➤ **Relevantie van het project met betrekking tot de doelstellingen van SD 1.3 (actietype 1) (15 punten)**

De steunmaatregelen moeten acties betreffen die bijdragen aan de begeleiding van kmo's. Ter herinnering, de verrichtingen moeten stroken met minstens een van de onderstaande doelstellingen (en in dat verband meetbare resultaten opleveren):

- de oprichting van kmo's aanmoedigen;
- de ecologische omschakeling van kmo's aanmoedigen;
- de toename van de tewerkstelling bij kmo's aanmoedigen.

De relevantie van het project zal dus beoordeeld worden in het licht van deze drie doelstellingen.

➤ **Relevantie van het project met betrekking tot de beoogde sector, de gewestelijke economische strategieën (Shifting Economy, GO4Brussels, SBA) en de elementen uit de richtnota (12 punten)**

Ter herinnering, de verrichtingen moeten rechtstreeks verband houden met de ontwikkeling van een (of meerdere) van de volgende sectoren, filières of stappen:

- filières van de kringlooeconomie (met inbegrip van filières voor de benutting van afval en grondstoffen);
- digitaal ecosysteem;
- gezondheidsecosysteem;

- sociale economie (bedrijven die hun activiteiten uitoefenen in het kader van het sociale en democratische ondernemerschap, een uitdrukkelijk sociaal doel nastreven, het algemene belang beogen, wat verplicht moet worden opgenomen in hun rechtsstatuut, en waarvan een significant deel van hun winst moet worden ingezet voor dit sociale doel);
- horeca, stadslandbouw en korte ketens;
- handel, ambachten en stadsnijverheid;
- media, cultuur, vrijetijds- en zakentoeerisme (MICE);
- steun voor duurzame mobiliteit en stadslogistiek.

De relevantie van het project zal dus worden beoordeeld in het licht van deze verschillende activiteitssectoren alsook van de behoeften ontwikkeld in de gewestelijke economische strategieën (Shifting Economy, GO4Brussels, SBA) en in de richtnota.

➤ **Oplevering van tastbare resultaten (15 punten)**

Met het oog op de selectie van projecten die bijzonder goed beantwoorden aan de ambities van de programmering moeten de kandidatuur dossiers verplicht een becijferde evaluatie bieden van de indicatoren en doelwaarden waar het project een antwoord op biedt. Rekening houdend met het bijzondere belang daarvan voor de performantie van het EFRO-programma zal er dus voorrang worden verleend aan projecten die het gewest dichterbij deze operationele doelstellingen brengen. De doelwaarden van de projecten zullen worden onderzocht met inachtneming van de verwezenlijkingen die mogelijk geworden zijn dankzij de EFRO+BHG-subsidie, maar ook, in voorkomend geval, dankzij cofinancieringen die het hefboomeffect maximaliseren. De selectie moet dus een maximaal resultaat per euro aan toegekende subsidie nastreven. De performantie van de projecten zal dan ook bepaald en vergeleken worden door de verwachte totaalresultaten van het project (financiering EFRO+BHG + cofinancieringen) te toetsen aan de gevraagde EFRO+BHG-subsidie.

De oplevering van tastbare resultaten zal worden vastgesteld door de doelwaarden van het project te toetsen aan de ingediende subsidie (EUR).

➤ **Medewerking van kmo's bij het opzetten van begeleiding en de innovatiedimensie wat de behoeften van kmo's betreft (6 punten)**

De projecten moeten een vernieuwende aanpak bieden wat de aanbevolen oplossing en de concrete uitvoering betreft. De originele en aanvullende benaderingen moeten overigens via hun bijdragen, resultaten en aanpak passen:

1. in de strategie van dit programma;
2. in de Brusselse ecosystemen waartoe de verrichtingen behoren.

In die zin moet de ondernemer kunnen aantonen dat het globale project kmo's betreft bij de denkoefening over het opzetten ervan en vernieuwende oplossingen voorstelt voor de begeleiding van kmo's. Om te werken moet het begeleidingsproject immers afgestemd zijn op de verwachtingen van de doelgroep.

➤ **Bestendinging van het project (5 punten)**

De ondernemer moet kunnen aantonen dat het globale project garandeert dat de kmo's die de doelgroep vormen de tools die het project hen ter beschikking stelt doeltreffend en ten volle zullen gebruiken, en dit voor lange tijd. Daartoe moet het project voldoen aan de verwachtingen van de doelgroep.

➤ **Uitvoering van de verrichtingen in het licht van de programmatermijnen (12 punten)**

Hierbij wordt de snelle opstart van het project beoordeeld, de al uitgevoerde en nog uit te voeren fasen alsook het realistische karakter van de planning in het licht van de uiterste datum voor de subsidiabiliteit van de uitgaven, die is vastgesteld op 31 december 2029.

- Uitvoeringscriteria (35%)

De uitvoeringscriteria maken het mogelijk na te gaan in welke mate het project administratief en financieel goed beheerd zal worden. Voor elk criteria wordt een puntenscore toegekend door het antwoord dat de kandidaat-operator in het kandidatuurdossier biedt af te toetsen aan volgende criteria:

➤ **Financieel plan, financiële structuur en realistische aard van de uitgaven (10 punten)**

De subsidieaanvragers moeten enerzijds bevestigen een solide financiële structuur te hebben opgezet (met name de evaluatiemethode voor de subsidiabele uitgaven), en anderzijds de realistische aard van hun uitgaven bevestigen, gekoppeld aan een planning die subsidiabele uitgaven kan opleveren in de volgende jaren. Het financiële plan van het project moet bijgevolg alle uitgaven van het project omvatten en een betrouwbare planning bepalen voor de uitgaven. Het budget van een project moet in verhouding staan tot de verwachte resultaten. Tot slot moet de financiële structuur de subsidiabiliteits- en financieringscriteria van het project naleven alsook de staatssteunregelgeving.

➤ **Administratieve, financiële en operationele draagkracht van de kandidaat-operator alsook de partnerdynamiek (12 punten)**

Voor het project moet een betrouwbare en coherente beheers- en coördinatiestructuur worden uitgewerkt. De geloofwaardigheid van het project zal worden afgetoetst aan de (interne of externe) menselijke en materiële middelen die in het kandidatuurdossier van de kandidatuur naar voren worden geschoven, en van de beschikbaarheid, bevestigd door een strikte verbintenis van de betrokken actoren. De kandidaat moet dan ook uitvoerig alle beschikbare competenties beschrijven waarmee de aan het project verbonden uitdagingen het hoofd geboden kunnen worden. Zo zal de kandidaat-operator dus op niet-limitatieve wijze zijn vermogen moeten aantonen om het project financieel op te volgen, een aan het project aangepaste communicatiestrategie op te zetten die de

Europese steun zichtbaarheid verschaft en voldoet aan de verwachtingen van het doelpubliek, en in voorkomend geval de toepasselijke wetgeving na te leven inzake overheidsopdrachten (bv. via interne procedures) en staatssteun.

Als externe partners om ondersteuning gevraagd worden, dan zullen hun exacte bijdragen in een gedetailleerde schriftelijke overeenkomst beschreven moeten worden. De complementariteit, de gedeelde verantwoordelijkheid en de coherentie van de werking zullen eveneens moeten worden toegelicht om de beoogde partnerdynamiek te kunnen meten.

➤ **Indicatoren (7 punten)**

Om projecten te kunnen selecteren die bijzonder goed zijn afgestemd op de ambities van de programmering, moeten de kandidatuurdoSSIERS verplicht een becijferde evaluatie verschaffen van de minimale verbeteringen waar het project voor zal zorgen en een doelwaarde bepalen voor de indicatoren zoals ze hierboven beschreven staan. Zo zal de strategie voor de uitvoering en voor het bereiken van de indicatoren beoordeeld worden, alsook de strategie voor de verantwoording van de indicatoren in het licht van de verwachte doelstellingen.

De directie EFRO zal de begroting die de kandidaat voorstelt en de gerapporteerde waarden voor de indicatoren kunnen corrigeren na controle door haar technische deskundigen. Bij de vergelijking zullen de eventueel gecorrigeerde bedragen en indicatoren als basis dienen.

➤ **“Do No significant harm”-principe (3 punten)**

De kandidaat-operator zal moeten aantonen dat het project het “Do No Significant Harm”-beginsel (DNSH) naleeft tijdens het volledige verloop ervan. Dit beginsel staat beschreven in deel 6 van deze nota.

➤ **Gelijke kansen, inclusie en non-discriminatie (3 punten)**

De kandidaat-operator zal moeten aantonen dat het project de overkoepelende beginselen van gelijke kansen, inclusie en non-discriminatie op conforme wijze naleeft.

4. Na de selectie

Na de selectiebeslissing van de regering ontvangen de niet-geselecteerde projectkandidaten een kennisgevingsbrief waarin wordt aangegeven om welke redenen ze niet geselecteerd werden.

De geselecteerde projectkandidaten ontvangen een kennisgevingsbrief die hen meldt dat ze geselecteerd werden.

Voor elk geselecteerd project zal de regering bij besluit beslissen over de toekenning van de subsidie.

Er wordt dan een overeenkomst gesloten tussen de projectdrager en het gewest.

Deze overeenkomst verduidelijkt de verbintenissen en verplichtingen van elke partij inzake de inhoud, de agenda, de financiering en de evaluatie van het project. Voor de hele duur van het project wordt één enkele meerjarenovereenkomst opgesteld.

Het is mogelijk dat er bijkomende informatie gevraagd wordt met het oog op het opstellen van de overeenkomst.

Als een project de verwezenlijking van meerdere acties door verschillende begunstigden betreft, wordt er één overeenkomst ondertekend tussen het gewest en alle begunstigden. In die overeenkomst wordt uit de begunstigden een coördinator en een projectverantwoordelijke aangewezen.

De directie EFRO bereidt de subsidiebesluiten en de overeenkomsten voor.

5. DNSH

Het principe DNSH-principe (“Do No Significant Harm”) houdt in dat geen enkele door Europese fondsen gesteunde investering ernstige afbreuk mag doen aan zes Europese milieudoelstellingen. Deze zes doelstellingen worden bepaald in de Europese verordening betreffende de toestandbrenging van een kader ter bevordering van duurzame beleggingen (EU, 2020/852). Het gaat om:

- de mitigatie van klimaatverandering;
- de aanpassing aan klimaatverandering;
- het duurzaam gebruik en de bescherming van water en mariene hulpbronnen;
- de transitie naar een circulaire economie;
- de preventie en bestrijding van verontreiniging;
- de bescherming en het herstel van de biodiversiteit en ecosystemen.

De toepassing van dit beginsel wordt beschreven in de technische richtsnoeren over de toepassing van het beginsel “geen ernstige afbreuk doen aan” (Mededeling van de Europese Commissie 2021/C 58/01).

Vóór de ondertekening van de overeenkomst zal de directie EFRO aan de hand van deze zes criteria nagaan of het project geen ernstige schade toebrengt aan het milieu.

De dragers van EFRO-projecten verbinden zich ertoe het DNSH-principe in acht te nemen bij de uitvoering van hun project, met name door een DNSH-clausule op te leggen bij overheidsopdrachten.

Bijlage 1:

Verantwoording van de rechtstreekse personeelskosten van het project, verhoogd met een forfait van 40%

Bij deze mogelijkheid tot verantwoording van de uitgaven:

- zijn de rechtstreekse **personeelskosten** subsidiabel op basis van **deliverables** (die verband houden met standaardschalen van eenheidskosten voor de personeelskosten);
- bovenop die personeelskosten komt een **forfait van 40%** dat de andere subsidiabele kosten dekt.

Deze mogelijkheid tot verantwoording van de uitgaven is van toepassing als de meeste subsidiabele rechtstreekse kosten betrekking hebben op prestaties van het personeel van de operator, dat wil zeggen werknemers met een arbeidsovereenkomst bij deze operator⁵.

Subsidiabele rechtstreekse personeelskosten

De personeelskosten worden (a priori) bepaald op basis van **gebaremiseerde kosten** en **geraamde termijnen voor de productie van deliverables** door het **personeel dat rechtstreeks** betrokken is bij de productie van die deliverables en de uitvoering van het project.

Enkel de prestaties van **personeel dat rechtstreeks ingezet wordt voor de uitvoering van een project** zijn dus subsidiabel. Het kaderpersoneel of zuiver administratief personeel wordt niet beschouwd als rechtstreeks verbonden aan de uitvoering van een project en is niet subsidiabel als rechtstreekse kosten van een project.

De kandidaat-operator moet daartoe, in zijn kandidatuur dossier, het volgende voorstellen:

- de duidelijk omschreven deliverables van het project, en het aantal van elk van deze deliverables (voor deliverables die niet uniek zijn),
- voor elk van deze deliverables, werktijden voor elke betrokken loonschaal (volgens de hieronder bepaalde beroepsindeling), waarbij de noodzakelijke menselijke middelen geïdentificeerd worden en bepaald wordt welk deel van hun arbeidstijd het vergt (in deze periode) om de betrokken deliverable te leveren⁶.

Om de uitvoering van het project te kunnen opvolgen, moet het georganiseerd (en opgesplitst) worden in "**work packages**", verbonden met de verschillende projecttaken waaraan de operator deliverables linkt.

De personeelsprestaties zullen dus in verband gebracht worden met de projectactiviteiten en gevaloriseerd worden op basis van de productie van overtuigende en relevante **deliverables**.

⁵ De prestaties verricht door personeel met het statuut van zelfstandige, uitzendkracht of externe dienstverlener worden dus uitgesloten van deze formule.

⁶ Het (relatieve) deel van de arbeidstijd, in verhouding tot een welbepaalde arbeidsduur, maakt het mogelijk een (absoluut) werkvolume in te schatten voor elke beoogde beroepscategorie (bv. x personen uit de beroepscategorie "Middenkader - Master" gedurende x maanden ten belope van x VTE's).

Een deliverable wordt gedefinieerd als een product van een work package van het project dat de werkelijkheid van de uitvoering ervan en de personeelskosten rechtvaardigt. De deliverables kunnen variëren naar gelang de betrokken projecten, maar hebben verband met de betrokkenheid van het personeel bij de begeleiding van een (of meer) onderneming(en) of kandidaat-ondernemer(s) bij de oprichting van ondernemingen, de ontwikkeling van de tewerkstelling in deze ondernemingen of de ecologische overgang van de eindbegunstigden.

Het project kan de deliverables differentiëren naargelang de omvang van het bedrijf, de betrokken sector of het soort steun dat wordt aangeboden.

Voor ondersteuning op lange termijn kan ook een tussenfase worden gedefinieerd, met een gekoppelde deliverable.

Deliverables kunnen verschillende vormen aannemen: een communicatieplan, een studie, een publicatie, een nieuwsbrief, een verslag, een georganiseerde opleiding of seminarie,

De deliverable dient als bewijsstuk, maar zal moeten worden gedocumenteerd met aanvullende bewijsstukken (bv. documentatie van een opleiding, een aanwezigheidslijst, inschrijvingsdossiers, een programma, enz.)

Deze deliverables moeten verband houden met de activiteiten en work packages van het project en met de door het personeel van de operator geleverde prestaties. Zij worden bepaald naar gelang van de aard van het project en kunnen verband houden met fasen van het project of met typische acties die het project tijdens de projectperiode wil uitvoeren en kunnen bijvoorbeeld betrekking hebben op de betrokkenheid van et personeel bij:

- De begeleiding van een onderneming of een kandidaat-ondernemer naar de oprichting van een onderneming, de ontwikkeling van de werkgelegenheid in deze ondernemingen of de ecologische omschakeling van de eindbegunstigden,
- Een bepaalde tussenfase in verband met de begeleiding van een onderneming of een kandidaat-ondernemer (voor langdurige begeleiding).

De deliverables, de productietermijnen ervoor en het vereiste beroepscategorieprofiel zullen worden onderzocht door de experts betrokken bij de selectieprocedure tijdens de analyse van de kandidaturen op basis van de selectiecriteria. Na de selectie van het project zal er een tabel bij de financieringsovereenkomst gevoegd worden met de work packages, de deliverables van het project en de bijhorende bedragen.

De **gebaremiseerde bedragen** gebruikt voor de berekening van de personeelskosten die rechtstreeks verband houden met de productie van de deliverables zijn gebaseerd op de volgende tabel:

Jaarloonschalen voor een VTE op 1 januari 2023				
Beroeps categorie/Studieniveau	Basisonderwijs of lager middelbaar onderwijs	Hoger middelbaar onderwijs	Hoger onderwijs - Bachelor	Hoger onderwijs - Master
Intellectuele, wetenschappelijke en kunstberoepen	nvt	nvt	€ 81.040,27	€ 92.293,93
Middenkaderfuncties	nvt	€ 58.464,53	€ 62.668,76	€ 70.881,68
Administratieve bedienden	nvt	€ 60.283,10	nvt	nvt

Voor de bepaling van de standaardschaal van eenheidskosten moet de bediende:

- een van de volgende **diplomaniveaus** hebben:
 - o Niveau masterdiploma: het personeelslid in kwestie heeft een diploma van al dan niet universitaire hogere studies van het lange type;
 - o Niveau bachelordiploma: het personeelslid in kwestie heeft een diploma van al dan niet universitaire hogere studies van het korte type;
 - o Niveau diploma secundair onderwijs: het personeelslid in kwestie heeft een diploma secundair onderwijs of een gelijkwaardig diploma;
- behoren tot een **beroepscategorie**⁷. De functiecategorieën zijn tot de volgende beperkt:
 - o Intellectuele, wetenschappelijke en kunstberoepen;
 - o Middenkaderfuncties;
 - o Administratieve bedienden.

Bij de uitvoering van het project worden de personeelskosten en de gevaloriseerde prestaties van de werknemers verantwoord (en terugbetaald) op basis:

- van de arbeidscontracten van de betrokken personeelsleden;
- van de opdrachtbrieven van de betrokken personeelsleden, waarin onder meer de arbeidstijd staat die elke werknemer wijdt aan het project (percentage van een voltijds equivalent), alsook de functie en de professionele subcategorie van deze werknemer;
- van de tabel in de financieringsovereenkomst;
- van de diploma's van de betrokken personeelsleden (die de loonschaal verantwoorden en overeenstemmen met het type functie dat in een opdrachtbrief staat);
- van de activiteitenverslagen waarin de prestaties moeten worden gelinkt aan de work packages en aan de deliverables van het project;
- van de deliverables van de activiteiten beschreven in de activiteitenverslagen en de prestaties verricht door de personeelsleden.

De personeelsleden kunnen dus niet verantwoord worden op basis van werkelijke kosten, maar enkel forfaitair op basis van standaardschalen van eenheidskosten.

Forfait van 40%

Het bedrag aan subsidiabele rechtstreekse personeelskosten dat op die manier wordt berekend, wordt verhoogd met een **forfait van 40%**, dat alle resterende subsidiabele kosten van het project dekt. Voor die kosten hoeven geen bijkomende verantwoordingsstukken voorgelegd te worden, en ze worden automatisch berekend op basis van de aanvaarde rechtstreekse personeelskosten.

Rekening houdend met de dekking van alle andere kosten door dit forfait kan dus **geen enkele andere uitgave** van het project (dan de personeelskosten) **aanvaard worden op basis van werkelijke kosten**.

⁷De beroepscategorieën verwijzen naar de internationale standaardclassificatie van beroepen (ISCO) opgesteld door de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO), een nomenclatuur die ertoe dient de beroepen onder te brengen in welbepaalde groepsreeksen, op basis van de uitgevoerde taken.